

Norske Samers Riksforbunds retningslinjer for håndtering av seksuelle overgrep og krenkelser

Vedtatt av NSRs landsstyre i møte 2011/01: 14. april 2011.

NSRs vedtekter sier at NSR skal fremme likeverd, solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk og folkegrupper og respekt for menneskets avhengighet av naturen. Likeverd, solidaritet og fredelig sameksistens innebærer også respekt for enkeltmenneskets integritet og rett til selv å bestemme over kropp og seksualitet.

NSR skal være en trygg arena for sine medlemmer. Det innebærer en bevisstgjøring av tillitsvalgte i forhold til forebygging og håndtering av seksuelle handlinger. Det innebærer også at organisasjonen tar sitt ansvar på alvor dersom slike saker dukker opp, og vil være varsom og klar i behandlingen av disse.

Formålet med retningslinjene er å sikre klar og ryddig håndtering ved tilfeller av seksuelle overgrep og/eller trakassering som måtte bli kjent innen organisasjonen.

Alle ansatte og tillitsvalgte i NSR skal være kjent med og følge disse prinsipper:

1. En ansatt, tillitsvalgt, eller frivillig i Norske Samers Riksforbund, skal ikke utnytte eller krenke andre seksuelt. Samtykke fra den annen part fritar ikke den enkelte for ansvar.
2. Den som får mistanke om eller kjennskap til seksuelle krenkelser skal ta opp saken slik det beskrives i rutinene.
3. De involverte skal møtes med tiltro, respekt og varsomhet.
4. Eventuelle saker skal behandles forsvarlig, både overfor den utsatte og den som er anklaget for seksuelt overgrep og/eller grenseoverskridende seksuell atferd.
5. Hensynet til fornærmede skal gis størst vekt i det videre arbeidet. Hensynet til NSRs medlemmer skal avveies mot hensynet til mistenktes rettssikkerhet. Alle involverte har høyest prioritet.
6. Det skal gis korrekt og sannferdig informasjon om saker som blir kjent i organisasjonen. Omfanget av nødvendig informasjon og hvem som skal informeres vurderes fra sak til sak.

Seksuelle krenkelser og overgrep er en sak for NSR når:

1. Et medlem eller en ansatt i NSR er mistenkt eller anklaget for å ha utøvd grenseoverskridende seksuell atferd eller å ha begått seksuelle overgrep mot en eller flere personer i eller utenfor NSR.
2. En har en bekymring eller får kjennskap til at et medlem eller en ansatt er utsatt for grenseoverskridende seksuell atferd eller overgrep av noen i eller utenfor NSR.

Rutiner

1. Sekretariatsleder har ansvar for å påse at NSRs vedtatte rutiner og retningslinjer følges.
2. Ingen som får tips eller betroelser om slike forhold skal sette i gang etterforskning på egenhånd. Alle mistanker og bekymringer om grenseoverskridende seksuell atferd eller seksuelle overgrep skal meldes direkte til sekretariatsleder.

3. Hvis man har mistanke om at det har skjedd et overgrep skal det sendes bekymringsmelding til barnevernet eller inngis anmeldelse til politiet så raskt som mulig. Det avklares med sekretariatsleder hvem som varsler politi og/eller barnevernet.
4. Sekretariatsleder orienterer landsstyret og vurderer om andre i organisasjonen skal varsles.
5. Dersom det er aktuelt for NSR å gå til anmeldelse, skal sekretariatslederen legge saken frem for landsstyret. Synspunkter fra den som er utsatt for overgrep og eventuelt foreldre/foresatte skal innhentes og tillegges vekt før beslutning fattes.
6. Anmeldelse eller bekymringsmelding skal behandles konfidensielt. Retningslinjer gitt i forvaltningsloven om oppbevaring av taushetsbelagte opplysninger, arkivloven og personopplysningsloven skal følges.

Oppfølging

Sekretariatsleder har ansvar for å følge opp saken ovenfor NSRs involverte enheter og personer. LNUs veiviser *Trygg og tilstede*¹ legges til grunn for hvordan NSR håndterer slike saker.

Uttalelser i media

Kun sekretariatsleder eller NSRs leder eller de som bemyndiges av landsstyret, kan uttale seg offentlig i saken på vegne av NSR. Av hensyn til særlig fornærmede, må det vurderes nøye om uttalelser bør gis.

Ansatte

Dersom en sak involverer en av organisasjonens ansatte, er det en personalsak. Det meste av det som er omhandlet ovenfor vil også gjelde i slike saker. I tillegg vil forholdet til Arbeidsmiljølovens § 12 komme i betraktning.

¹ *Trygg og tilstede* er en veiviser for barne- og ungdomsorganisasjonene i møte med grenseoverskridende seksuell atferd: http://www.lnu.no/sitefiles/1/dokumenter/kompetanse/Trygg/Trygg_veiviser_net.pdf. LNU er forkortelse for Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner